

Informator: Nasadzenia drzew przy trasach komunikacyjnych

Zakres zastosowania:

- Nasadzenia kompensacyjne zgodnie z Rozporządzeniem o działaniach kompensacyjnych w zakresie ochrony drzew
- Sadzenie drzew alejowych przy \geq drogach gminnych o podwyższonym natężeniu ruchu

Szczególną ostrożność należy zachować przy sadzeniu drzew wzdłuż dróg, ponieważ po latach błędy często mają nieodwracalne skutki. W przypadku wieloletnich nasadzeń zaleca się zwrócenie szczególnej uwagi na jakość drzewek, sadzenie i pielęgnację.

Ustawowe wymiary minimalne:

Zgodnie z Rozporządzeniem o działaniach kompensacyjnych w zakresie ochrony drzew oraz Rozporządzeniem o Alejach Meklemburgii-Pomorza Przedniego wymagany jest minimalny obwód pnia, wynoszący **16-18** cm. W przypadku drzew tej wielkości należy uwzględnić cechę jakościową „**drzewo alejowe**” zamiast zwykłej cechy „drzewa o wysokim pniu” – wysokość pnia wynosi tu $\geq 2,2$ m. Cechy jakościowe: **biegnący liniowo pęd główny**, dobre, ale wyraźnie **podrzedne odgałęzienie boczne**, jednorodnie ukształtowana **bryła korzeniowa** o średnicy **co najmniej 60 cm z widoczną szyją korzeniową**. Przed posadzeniem należy sprawdzić drzewa pod kątem uszkodzeń!

W przypadku nasadzeń, które nie są wykonywane w ramach działań kompensacyjnych, można również zalecić posadzenie młodszych drzew. Drzewa o obwodzie pnia 12-14 cm sprawdziły się na ubogich glebach.

Sadzenie:

Dół do sadzenia powinien być możliwie duży. Długość krawędzi powinna wynosić co najmniej 1,5 m we wszystkich wymiarach. Jeśli gleba jest szczególnie uboga, to istniejące podłoże można wzbogacić dodatkami użyźniającymi; z reguły nie jest to jednak konieczne. Wielkopowierzchniowe nawożenie ziemi wokół drzewa może pomóc, jeśli po kilku latach wzrost ustaje, a liście wykazują niedobory wywołujące chlorozę.

- Bryła korzeniowa drzewa **nie może być osadzona głębiej** niż wskazuje szyja korzeniowa (pobierając drzewko ze szkółki należy zwrócić uwagę na wypiętrzenie bryły korzeniowej) + należy wkalkulować **10 cm** na osiadanie gruntu!
- Nie rozkładać ściółki ogrodniczej wewnątrz misy korzeniowej.

Wykonując **przycinanie** można zniwelować nieprawidłowości ukształtowania korony. Najpóźniej podczas zabiegów pielęgnacyjnych przed odbiorem można podwyższyć nasadę korony do 2,7 m. Jeżeli na poza terenem zabudowanym konieczna jest ochrona pnia przed **oparzeniami słonecznymi i zgryzaniem przez zwierzynę**, to należy stosować maty z trzciny **lub** malowanie na biało i zabezpieczenie z drutu wokół podpory z trzech palików. W przypadku podcinania dołu korony obydwa zabezpieczenia należy dostosować do jej nowej wysokości.

- Patrz również: Wytyczne Towarzystwa Badawczego Rozwoju i Architektury Krajobrazu (FLL) „Zalecenia dotyczące sadzenia drzew Część 1 i Część 2”

Zabiegi pielęgnacyjne:

Po zakończeniu pielęgnacji w okresie rozwojowym drzewo nie jest „gotowe” i nie może być pozostawione samo sobie. Jak opisano w **Dodatkowych technicznych warunkach umów i wytycznych dotyczących pielęgnacji drzew 2017**, zabiegi pielęgnacyjne należy wykonywać **możliwie niskim nakładem i w możliwie najkrótszych odstępach czasu!** Aby uzyskać odpowiedni prześwit pod drzewami, a tym samym minimalną wysokość korony wynoszącą 5 m (jeszcze wyższą w przypadku gatunków tworzących duży okap, takich jak lipa, kasztanowiec czy platan!), należy co dwa lata usuwać jedynie kilka gałęzi z każdego drzewa w ramach jednego zabiegu, stosując „metodę przewidywania rozrostu gałęzi”. Usuwane są tylko najsilniejsze (i najbardziej strome) gałęzie. Przestrzeganie tego rytmu powoduje znaczne obniżenie wydatków

na późniejsze działania pielęgnacyjne. **Celem jest zdrowe drzewo w starszym wieku, bez ran na pniu.**

Kontakt z Niższym Urzędem Ochrony Przyrody:

Landkreis Vorpommern-Greifswald, Der Landrat,
Sachgebiet Naturschutz
Postadresse: Postfach 11 32, 17464 Greifswald
Mailadresse: bauamt@kreis-vg.de
Telefon: +49 3834 8760-3301,
Fax: +49 3834 87609-3301

Gatunki drzew o dużych koronach, nadające się do nasadzeń poza obszarami zabudowanymi, wytrzymałe na letnią suszę

Zbiór zaczerpnięty z różnych publikacji:

Gatunek (odmiana)	Właściwości
Klon zwyczajny – <i>Acer platanoides</i>	Reaguje lepiej na letnią suszę niż klon jawor, jednak zagrażają mu pęknięcia na skutek mrozu, Verticillium. Poza okresem wegetacji na rozległe rany reaguje silna utratą soku
Brzoza brodawkowata – <i>Betula pendula</i>	W przypadku brzoź bardziej zalecane jest sadzenie wiosną niż jesienią
Grab pospolity – <i>Carpinus betulus</i>	Zgodnie z Rozporządzeniem o alejach gatunek drzewa, który należy propagować. Piękna stara aleja koło miejscowości Putbus na Rugii
Kasztan jadalny – <i>Castanea sativa</i>	Odporny na suszę, bujnie rosnący. Kwiaty są chętnie odwiedzane przez pszczoły, ale mają silny zapach, dlatego też drzewa te są zalecane poza obszarami zabudowanymi. W Meklemburgii-Pomorzu Przednim nie są drzewami rodzimymi.
Platan klonolistny – <i>Platanus x hispanica</i>	Okazałe drzewa na specjalne odcinki dróg
Wiśnia ptasia – <i>Prunus avium</i>	Szybko rosnące drzewo odporne na suszę, dodatkowy walor to kwiaty. Podobnie jak w przypadku klonów należy unikać dużych ran
Dąb bezszypułkowy i szypułkowy – <i>Quercus petraea i robur</i>	Dąb bezszypułkowy (<i>Q. petraea</i>) jest trochę bardziej wytrzymały na suszę, niż dąb szypułkowy. W miarę możliwości należy chronić przed kornikowatymi
Wiąz szypułkowy – <i>Ulmus laevis</i>	Należy zwiększyć ilość nasadzeń. Nie zapada tak mocno na holenderską chorobę wiązu, jak wiąz górski i wiąz pospolity. Poza tym odporna jest też odmiana hybrydowa <i>Ulmus x 'Rebona'</i>
Jarząb brekinia – <i>Sorbus torminalis</i>	Również jarząb domowy (<i>S. domestica</i>) – należy popularyzować zgodnie z Rozporządzeniem o alejach. Odporny na suszę, wolno rosnący i unikający cienia, dlatego nie należy sadzić tego gatunku w lukach.
Lipa drobnolistna – <i>Tilia cordata</i>	Oдноśnie odmiany zalecana też odmiana hybrydowa <i>T x europaea 'Pallida'</i> , obydwie odmiany są wytrzymalsze niż lipa szerokolistna.

Lista drzew polecanych do lokalizacji w miastach znajduje się w Bawarskim Państwowym Instytucie Hodowli Winorośli i Ogrodnictwa - Projekt Zieleń Miejska 2021 (Stadtgrün 2021)

oraz w materiałach z konferencji niemieckich dyrektorów wydziałów ogrodników miast:
<http://strassenbaumliste.galk.de/>